

**СИЛАБУС навчальної
ДИСЦИПЛІНИ
«РЕСУРСО- ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ»**

Рівень вищої освіти	Бакалаврський рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Для всіх здобувачів вищої освіти ННІ агротехнологій, селекції та екології
Статус навчальної дисципліни	факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Трудомісткість	4 кредити, 120 год.
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Контактні дані розробника(ів)	Калініченко Володимир Миколайович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, e-mail: volodymyr.kalinichenko@pdau.edu.ua , тел. 099 016 2641, 068 307 6006
Мета вивчення навчальної дисципліни	забезпечити студента знаннями про передумови, основні фактори та напрямки, кількісні і якісні наслідки ресурсо- та енергозбереження, навчити оцінювати соціо-еколого-економічну ефективність ресурсозберігаючих заходів на різних рівнях господарювання, досліджувати теоретичні і практичні аспекти формування еколого-економічного механізму управління і мотивації ресурсозбереження, проблеми моніторингу ресурсозберігаючих процесів на підприємстві, в регіоні, державі.
Компетентності	Загальні компетентності (ЗК) ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності . ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Фахові компетентності спеціальності (ФК)

	<p>ФК3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.</p> <p>ФК7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.</p> <p>ФК12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами. Здатність ФК 22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.</p>
Результати навчання	<p>ПРН 1. Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів модернізації та оптимізацію технологічних процесів з метою ресурсо- та енергозбереження.</p> <p>ПРН 2. Уміти виявляти та оцінювати екологічні ризики та еколого-економічні збитки за забруднення довкілля та розробляти рекомендації щодо зменшення техногенного навантаження на територію та здоров'я людей.</p>
Методи навчання	
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Загальні поняття з ресурсо- та енергозбереження. Законодавча база.</p> <p>Тема 2. Основні методи економії енергоресурсів та методика проведення енергетичних обстежень.</p> <p>Тема 3. Методики підвищення ресурсоефективності виробництва.</p> <p>Тема 4. Використання вторинних ресурсів.</p> <p>Тема 5. Відновлювані джерела енергії: сонячна, вітрова, геотермальна та гідроенергетика</p> <p>Тема 6. Енергія біомаси</p> <p>Тема 7. Основні напрямки маловідходних та ресурсозберігаючих технологій</p> <p>Тема 8. Заходи з підвищення ефективності використання сировинних та водних ресурсів.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового контролю результатів навчання.</p> <p>Формами <u>поточного контролю</u> знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ виконання вправ на лабораторних заняттях, ✓ виконання завдань самостійної роботи.

	<p>✓ тестові завдання Форма <u>семестрового контролю</u>: <i>залік</i>.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>

Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	Робоча програма навчальної дисципліни та авторські методичні розробки, платформа Moodle ПДАУ
Рекомендовані джерела інформації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балашова Р.І. Оцінка ефективності діяльності підприємств нових форм господарювання на основі показників ресурсозбереження: автореф. дис.... канд. екон. наук : 08.06.01 / Р.І. Балашова; [Ін-т економіки промисловості НАН України]. - Донецьк, 1999. – 16 с. 2. Ілляшенко С.М. Менеджмент екологічних інновацій : навч. посібник / С.М. Ілляшенко , О.В. Прокопенко; за заг. ред. С.М. Ілляшенка. - Суми : Вид-во СумДУ, 2003. - 266 с. 3. Мельник Л.Г. Эколого-экономические основы ресурсосбережения: монография / Л.Г. Мельник, С.А. Скоков, И.Н. Сотник; под ред. И.Н. Сотник. - Суми: ИТД «Университетская книга», 2006. - 229 с. 4. Енергозбереження - пріоритетний напрямок державної політики України / М.П. Ковалко, С.П. Денисюк; відп. ред. А.К. Шидловський. - К.: УЕЗ, 1998. - 506 с. 5. Краснощеков В.Н. Водосервисные компании как эффективный механизм привлечения финансовых ресурсов и реализации стратегии ресурсосбережения в орошаемой земледелии [Электронный ресурс] / В.Н. Краснощеков, А.П. Ковалев, 2005.- Режим доступа : //www.msuee.ru/science/1/2005_2/2_105.doc. 6. Відновлювальні джерела енергії (Досвід Польщі для України) Р. Титко, Калініченко В.М., Варшава: OWG. – 2010 р. – 530 с.
Рік введення	2022 р.